

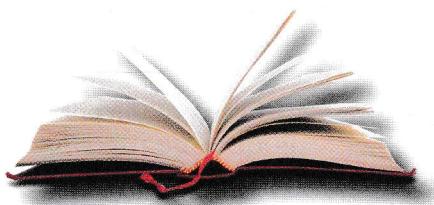

PAUL CALMÂC

ADELA GHERASIM

**LIMBA
ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**
pentru școlile și secțiile cu predare în limba germană

clasa a IV-a

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

CUPRINS

Unitatea 1. Toamna se numără școlarii	10
Unitatea 2. Bun venit în lumea cărților	19
Unitatea 3. Prietenul la nevoie se cunoaște	29
Unitatea 4. Vis de iarnă	41
Unitatea 5. Pentru tine primăvară	67
Unitatea 6. Jurnal de călătorie	77
Unitatea 7. Călătorie în spațiul cosmic	89
Unitatea 8. Avem grijă de mediul înconjurător	99
Unitatea 9. Să ne bucurăm de timpul liber	109
Recapitulare finală	119

UNITATEA 1

Toamna se numără școlarii

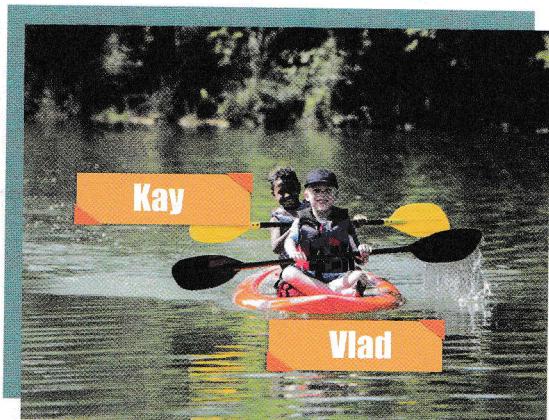

UNITATEA I

Toamna se numără școlarii

Bine ai venit în clasa a IV-a. Cu siguranță și tu îți dorești să înveți multe lucruri noi și utile în acest an. Ce așteptări ai? Ești pregătit de drum?

- 1 Privește imaginile de mai jos și spune cum și-au petrecut personajele vacanța de vară. Care dintre ei crezi că s-a distrat cel mai bine? De ce?

- 2 Tu cum îți-ai petrecut vacanța? Povestește-le colegilor experiența ta.

Poveste în lanț

- Citiți cu atenție textul de mai jos și continuați povestea. Fiecare elev trebuie să spună o propoziție.

Greta și Johannes și-au petrecut vacanța la bunici. Cei doi și-au făcut prieteni noi, au cântat, s-au plimbat și au avut timp să și citească. Au petrecut momente minunate în casa bunicilor și au fost foarte supărați când părinții au venit și le-au spus că trebuie să se întoarcă în oraș pentru că începe școala. Atunci Greta și Johannes ...

- 3 Karoline dorește să îi trimită lui Robert un mesaj, însă câteva cuvinte nu au fost scrise corect. Găsește cuvintele scrise greșit și ajut-o pe Karoline să îi transmită un mesaj corect lui Robert.

Salut, Robert! Îmi cer iertare pentru că te deranjez, însă am o întrebare. Ai idee dacă mâine avem test la Matematică? Nu m-am simțit bine și nu am reușit să învăț. M-ar ajuta foarte mult răspunsul tău. Îți mulțumesc!

- 4 Desparte în silabe următoarele cuvinte:

- vinovat
- câine
- oaie
- drum

- hartă
- școală
- împărat
- arc

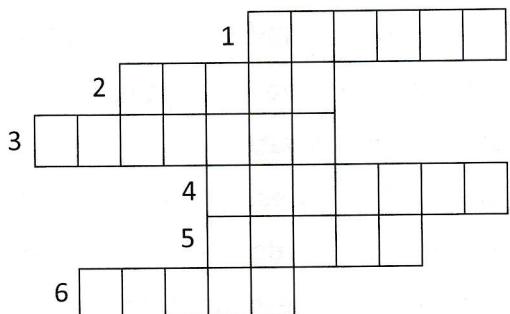
- masă
- magie
- cancelarie
- director

- 5 Alcătuiește propoziții în care cuvintele *zebră*, *toc*, *lac*, *rachetă*, *broască*, *corn* să aibă mai multe sensuri.

exemplu: *Hannah a fost la grădina zoologică și a văzut o zebră.*
Bunica m-a învățat să traversez strada pe zebră.

- 6 Rezolvă rebusul de mai jos și află cuvântul misterios.

1. Cuvânt asemănător pentru elev.
2. Fiecare elev stă în ... și își aşteaptă în liniște profesorul.
3. În ... sunt trecute notele elevilor.
4. Profesorul se așeză la
5. În pauze, ieşim din ... și stăm în curtea școlii.
6. Pe tablă se scrie cu

Școala

de Tudor Arghezi

Un loc e minunat pe lume,
Locul unde ai învățat să scrii,
Să socotești, să ai prieteni și să fii.
Profesorii te-nvață acolo
Multe lucruri valoroase
Care-n viață-s necesare.
Ați ghicit voi oare,
Care-i locul minunat?
Este școala cea de aur,
Profesoară pentru toți
Care carte vor să știe.

1 Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru următoarele:

- valoros
- minunat
- profesor

2 Formați echipe de câte patru elevi și realizați un colaj despre școala sau clasa voastră, aşa cum ați vrea să fie. Prezentați-l în fața clasei.

3 Alege forma corectă a cuvintelor din paranteză.

- Pentru școală (înbrăcăm/îmbrăcăm) uniformă.
- Întotdeauna (traversăm/transversăm) pe la trecerea de pietoni.
- Cerul s-a (înnorat/înorat).
- Mama (sa/s-a) este medic.
- Olga visează să devină (doctor/doctoriță).
- La școală am (desbătut/dezbătut) situația încălzirii globale.

Respect pentru oameni și cărți

4 Citește, cu atenție, următoarele texte și asociază-le cu personajele potrivite.

Salut! Eu sunt Erik și am 12 ani. Visez să devin medic pentru a putea ajuta cât mai mulți oameni. Îmi place să învăț, iar când am timp ascult muzică.

Bună! Mă numesc Delia și am 11 ani. Mama mea este profesoară, însă eu îmi doresc să devin actriță. De mică, am luat cursuri de actorie și mă visez pe scenă. Iubesc piesele de teatru ale lui I. L. Caragiale.

Salut! Mă numesc Victor și sunt elev în clasa a IV-a. Când voi fi mare, vreau să devin aviator, precum tatăl meu. Avioanele reprezintă pasiunea mea, iar timpul liber îmi place să-l petrec cu familia.

Bună! Mă numesc Ana și visez să devin profesoară. Chiar dacă sunt în clasa a IV-a, visez momentul când voi fi la catedră și voi predă. Sunt pasionată de lectură și de muzică.

● După modelul textelor de mai sus, răspunde la următoarele întrebări:

- a) Ce meserie îți dorești să ai? De ce?
- b) Care sunt calitățile tale?
- c) Care sunt pasiunile tale?

5 Ghicește despre cine este vorba în următoarele ghicitori.

Pe animale le iubește,
dacă sunt bolnave, le îngrijește
e un medic specialist
Noi îi spunem

Când te duci la magazin,
Se uită în coșul plin,
Îți spune cât ai de plată
Și îți dă restul de îndată.

Prima zi de școală

după Eugenia Popa-Cohuț

Pentru Ioana, prima zi a început dimineața devreme.

Cum a făcut ochi, a sărit din pat. A cercetat casa, umblând în vârful picioarelor. Fratele ei, Dan, doarme dus. El i-a fost ușor trezitul. Împrumutase somnul buniciilor: se culca devreme și se trezea în zori. Treaba asta este foarte bună pentru un școlar.

Se spală pe față, ca să dispară orice urmă de somn, apoi mănâncă. Îmbrăcatul a durat câteva secunde, deoarece știe cum se măsoără timpul. Ai clipit o dată, a trecut o secundă. Se mișcă încet să nu-l trezească pe Dan. Și el dormise cu grijă? Nu, el este deja în clasa a patra. Nu mai are emoții. Ea acum începe școala.

Îi pare rău că nu știe să scrie; i-ar fi lăsat un biletel: Iartă-mă, Dane, că am plecat fără să te mai aştept! M-am temut să nu întârzii la școală.

Îi va spune când se vor întâlni, mai târziu.

Iese din casă cu grijă pentru că pantofiorii ei, cumpărați anume pentru această zi, scârțâie. Pleacă spre școală. În dreptul parcului, i se alătură Haiduc, un câine pe care și-l făcuse prieten, dându-i din biscuiții ei. I-a spus planul și el a ajutat-o să descopere drumul.

— Stai cuminte! strigă ea, când el își pune labele pe rochița ei nouă. Nu-mi arde de joacă astăzi! Am treabă!

Pe stradă nu se vede nici un copil care să se îndrepte spre școală. Foarte bine! Ea va păsi prima pe poarta școlii.

O bătrână o vede și zâmbind o întreabă:

— Nu-i prea devreme pentru școală, puișor?

— Niciodată nu-i devreme pentru școală, răspunde Ioana.

În curtea școlii, zidurile o întâmpină tăcute. Doar ferestrele întreabă:

— Ce cauți aici?

— Cum ce cauți? De astăzi, sunt și eu elevă! răspunde fetița.

Încep să apară copiii. Intră pe poartă veseli, fără griji, îmbrăcați frumos, ca scoși din cutie. Par niște fluturași. Nimeni nu râde de faptul că sunt însotiti de părinți, chiar și de bunici.

Așa se vine în prima zi de școală, își spune ea cu părere de rău. Părinții sunt cei care îți îndrumă pașii când începi să te ridici, tot ei sunt cei care te duc de mâna în prima zi de școală. Ioana își simte sufletul greu pentru această fugă a ei spre școală.

Era bine dacă nu se grăbea. Avea timp destul să-i aștepte și pe Dan și pe mama.

Vocabular

zori – dimineață

părere de rău – regret

a îndruma – a îndrepta, a arăta

1 Citește, cu atenție, textul și notează dacă propozițiile de mai jos sunt adevărate sau false.

- a) Ioana nu a reușit să se trezească de dimineață.
- b) Ioana este elevă în clasa a IV-a.
- c) Dan nu are emoții în prima zi de școală.
- d) Ioana nu știe să scrie și de aceea nu i-a lăsat un mesaj fratelui său.
- e) Câinele Haiduc primește biscuiți de la Ioana.
- f) O doamnă îi spune că a întârziat la școală.
- g) Ioana regretă că nu și-a așteptat familia în prima zi de școală.

2 Lucrați în echipe de câte patru elevi, pentru a completa chenarele de mai jos, în baza informațiilor din text.

Descrieți faptele Ioanei.

Descrieți atitudinea Ioanei.

Descrieți reacția lui Haiduc când o vede pe Ioana.

Descrieți elevii care încep noul an școlar.

3 Pe baza textului „Prima zi de școală”, răspunde la următoarele întrebări:

- a) Care este motivul pentru care Ioana s-a trezit atât de devreme?
- b) De ce crezi că Ioana a venit neînsotită în prima zi de școală?
- c) Ce regretă Ioana?
- d) Cum sunt descriși ceilalți elevi în prima zi de școală?

4 Recitește textul și formulează un sfărșit, răspunzând la întrebarea: Ce crezi că s-a întâmplat când familia Ioanei s-a trezit și a realizat că ea a plecat?

5 Desenează o axă a timpului, ca în modelul de mai jos, în care să surprinzi momentele din prima zi de școală a Ioanei.

se trezește devreme

regretă că este singură

6 Împărtiți-vă în cinci echipe și exprimați-vă părerea în legătură cu atitudinea Ioanei față de familia ei. Fiecare dintre cele cinci echipe va avea câte o culoare, după cum urmează:

- a. Echipa **roșie** va accentua latura emoțională, răspunzând la întrebările: Ce simți în legătură cu atitudinea Ioanei? Ce v-a plăcut? Ce nu v-a plăcut?
- b. Echipa **neagră** va judeca, răspunzând la întrebarea: Ce nu a fost în regulă cu privire la atitudinea Ioanei?
- c. Echipa **verde** va veni cu noi idei, răspunzând la întrebările: Ce ar mai putea face Ioana? Ce posibilități are?
- d. Echipa **galbenă** va accentua beneficiile, răspunzând la întrebarea: Care sunt avantajele atitudinii Ioanei?
- e. Echipa **albă** se bazează pe informații, răspunzând la întrebările: Ce informații avem? Ce evenimente s-au petrecut?

7 Recitește textul „Prima zi de școală”, de Eugenia Popa-Cohuț, și imaginează-ți că faci parte din poveste. Ajut-o pe Ioana să scrie un bilet prin care să le spună celor dragi că a plecat la școală.

12.09.2019

Andrei,

Te rog să nu îți uiți pachetul acasă.
Eu am o ședință și voi ajunge târziu.
Când ajungi acasă, te rog să îți faci temele și să o suni pe bunica. Este ziua ei astăzi.
Te îmbrățișez cu drag și aştepț să ne revedem!

Mama

Să scriem corect!

Ne-a/ Nea

Nea se scrie fără cratimă când poate fi înlocuit de cuvântul *domnul* sau de cuvântul *zăpadă*. În toate celelalte cazuri se scrie cu cratimă.

Exemplu: **Nea** Vasile este un om harnic.

Primul fulg de **nea** a căzut în luna ianuarie.

Doamna Popescu **ne-a** rugat să facem liniște.

1 Alege forma corectă:

- a) Nea/Ne-a Nicu este cel mai priceput meșter.
- b) La școală ne-a/nea ascultat la istorie.
- c) Fulgii de nea/nea cad din cer.
- d) Nea/Ne-a Florin ne-a/nea citit o poveste cu balauri.
- e) Mama ne-a/nea învățat să salutăm respectuos.
- f) Medicul nea/nea spus să ne spălăm pe mâini înainte de masă.

2 Transcrie, în caiet, propozițiile și scrie corect ortogramele *nea/ne-a*.

- a) Ne-a loan nea adus o sticlă de lapte.
- b) Dentistul nea sfătuit să ne spălăm pe dinți de două ori pe zi cel puțin.
- c) Sora mea nea rugat să o ajutăm la teme.
- d) O perdea de ne-a se întinde peste câmpii.
- e) Ne-a Marin a reparat uța clasei.
- f) Viorel nea amintit că mâine este Ziua Armatei.

